

4. Матвійчук Я. В. Кримінально-правова охорона у сфері безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту в Україні / Я. В. Матвійчук // Підприємництво, господарство і право. – 2007. – № 5. – С. 120–128.

5. Щупаківський Р. В. Кримінальна відповідальність за незаконне заволодіння чужим транспортним засобом. – К.: Атіка, 2007. – 160 с.

УДК 343.272 (043.2)

Поляков В. М., студент,
Інститут прокуратури та слідства,
Національний університет «Одеська юридична академія», м. Одеса

КОНФІСКАЦІЯ МАЙНА – ВІДГОЛОСОК МИНУЛОГО

Розглядаючи конфіскацію майна як один із найдієвіших видів додаткових покарань, можна помітити вплив колишнього кримінального законодавства СРСР. Так, в Кримінальному кодексі УРСР 1960 року було передбачено даний вид покарання, але при розробці Проекту нового Кримінального кодексу України постало питання щодо обговорення доцільності включення конфіскації майна до системи покарань. Незважаючи на існуючі в той час протиріччя, Верховна Рада України все ж таки вирішила залишити й у новому КК даний вид додаткового покарання [1, с. 391].

Проаналізувавши ст. 35 КК РРФСР 1960 року [2, ст. 35], можна дійти логічного висновку про те, що ст. 59 чинного КК України частково перейняла положення колишнього кримінального закону, визначаючи, що покарання у виді конфіскації майна полягає в примусовому безоплатному вилученні у власність держави всього або частини майна, яке є власністю засудженого. Якщо конфіскується частина майна, суд повинен зазначити, яка саме частина майна конфіскується, або перелічити предмети, що конфіскуються [3, с. 3].

Але таке заохочення є не єдиним. Наприклад, в додатку до КК України про Перелік майна, що не підлягає конфіскації за судовим вироком, закріплені до цього часу деякі види та предмети майна, якими вже в своїй більшості припинило користуватися суспільство, або їх використання досить незначне, що не відповідає вимогам теперішнього часу.

Таким чином, якщо брати вибірково для прикладу, то не підлягають конфіскації такі види майна та предмети, що належать засудженому на правах особистої власності чи є його часткою у спільній власності, необхідні для засудженого та осіб, які перебувають на його утриманні: жилий будинок з господарськими будівлями в сільській місцевості; також такі носильні речі та предмети домашнього вжитку, як кожух, валянки,

теплі хустки на зиму для жінок, меблі – одна скриня на сім'ю; одна корова, а при відсутності корови – одна телиця; коли немає ні корови, ні телиці – одна коза, вівця чи свиня – у осіб, які займаються сільським господарством; пайові внески до кооперативних організацій (крім дачнобудівних кооперативів) та колгоспів, яких до речі вже не існує [4, ст. 59].

Таким чином, вищевказані положення потребують часткових змін. Проаналізувавши інститут покарання в зарубіжних країнах, ми прийшли до висновку про те, що види майна, на яке не може бути звернута конфіскація, визначаються приблизно однаково. Наприклад, згідно з Переліком майна, що не підлягає конфіскації за судовим вироком, даним у Додатку до Кримінально-виконавчого кодексу Республіки Білорусь, конфіскація не поширюється на:

1. Житловий будинок, квартиру чи окремі їхні частини, якщо засуджений і його сім'я постійно в них проживають.

2. Земельні ділянки, на яких розташовані будинок і господарські будівлі, а також земельні ділянки, необхідні для ведення сільського чи підсобного господарства.

3. Господарські будівлі і домашню худобу у кількості, необхідній для задоволення потреб сім'ї засудженого, а також корм для худоби, якщо основним заняттям засудженого є сільське господарство.

4. Насіння сільськогосподарських культур, необхідне для чергового посіву.

5. Предмети домашньої обстановки, начиння, одягу:

а) одяг, взуття, білизну, постільні принадлежності, кухонне і столове начиння, що були в уживанні. (Можуть бути конфісковані хутряний та інший цінний одяг, столові сервізи, предмети із дорогоцінних металів, а також якщо вони мають художню цінність); б) меблі, мінімально необхідні для засудженого і членів його сім'ї; в) всі речі, що належать дітям.

6. Продукти харчування у кількості, необхідній для засудженого і його сім'ї до нового врожаю, якщо основним заняттям засудженого є сільське господарство, а у решті випадків — продукти харчування і гроші на суму, рівну десяти базовим величинам на засудженого і кожного з членів його сім'ї.

7. Паливо, призначене для приготування їжі та опалення житлового приміщення сім'ї.

8. Інвентар (у тому числі посібники і книги), необхідний для продовження професійних занять засудженого, за винятком випадків, коли засуджений вироком суду позбавлений права займатися відповідною діяльністю або коли інвентар використовувався ним для вчинення злочину.

9. Транспортні засоби, спеціально призначені для пересування інвалідів.

10. Міжнародні і державні нагороди та призи, якими нагороджені засуджений і члени його сім'ї [5, с. 204-205].

Вищевказані узагальненні положення відповідають умовам теперішнього часу та сприятимуть застосуванню покарання відповідно до особливостей злочинного діяння.

Література

1. Гуторова Н. Конфіскація майна як вид кримінального покарання / Н. Гуторова [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://center.law.univ.kiev.ua/>

2. Проблеми захисту прав людини. // Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні: матер. ІХ регіональної науково-практичної конференції. – 2003. – С. 391-393.

3. Уголовный кодекс РСФСР от 27 окт. 1960 г. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2001-05>.

4. Кличков А. О. Покарання у виді конфіскації майна за кримінальним законодавством України та інших країн: порівняльно-правовий аналіз // Науковий вісник національної академії внутрішніх справ, № 3. – 2013. – С. 3-14.

5. Кримінальний кодекс України від 5 квіт. 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25–26. – Ст. 59.

6. Кириш Б. О. Конфіскація майна як вид покарання за кримінальним законодавством зарубіжних держав // Університетські наукові записки. – 2005. – № 1-2 (13-14). – С. 202-209.

УДК 343.611 (043.2)

Судак Н. В.,

студентка,

юридичний факультет,

Чернігівський національний технологічний університет, м. Чернігів

Науковий керівник: Берднік І. В., к.ю.н., доцент

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ УМИСНОГО ВБИВСТВА, ВЧИНЕНОГО В СТАНІ СИЛЬНОГО ДУШЕВНОГО ХВИЛЮВАННЯ

Конституція України визначає, що людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю. Кожна людина має невід'ємне право на життя. Одним з головних завдань кримінального права України є охорона особи, її життя і здоров'я [1]. Певне місце серед злочинів проти життя і здоров'я особи займають посягання, що вчиняються в стані сильного душевного хвилювання. Чинний Кримінальний кодекс України (далі – КК) встановлює